

"Carmen" w Nowym

Inspirowane operą Georges Bizeta przedstawienie będzie pierwszym w repertuarze Nowego spektaklem choreograficznym. Jedyne słowa, jakie usłyszą widzowie, to śpiewane po francusku arie, które dawno weszły do kanonu popkultury.

Historia Carmen będzie dla twórców punktem wyjścia do badania granic między seksualnością i seksualizacją, która każe postrzegać kobiety i mężczyzn wyłącznie przez pryzmat ich fizycznej atrakcyjności. W operze i noweli Prospera Mériméego, na podstawie której powstała, Carmen jest uwodzicielką, modliszką sprowadzającą mężczyzn na manowce, a z drugiej strony – to przez własną pożądlivość, popędliwość mężczyźni ulegają jej zabiegom. – Właśnie ten dylemat nas interesuje – mówi Anna Obszańska. – Męskie spojrzenie*, które sprowadza Carmen do roli obiektu seksualnego, jest obecne zarówno u otaczających ją mężczyzn, jak i u niej samej. Carmen jest jednocześnie postacią seksualizowaną i seksualizującą. U nas – inaczej, niż w oryginale – zamiast wykorzystywać tę sytuację, bohaterka próbuje odmienić rzeczywistość.

Twórcy eksplorują wątki postaci zaprojektowane u Bizeta równorzędnie. – Temat seksualizacji dotyczy każdej z nich – tłumaczy reżyserka. – Na przykład Micaëla, kobieta silnie osadzona w systemie patriarchalnym, seksualizująca samą siebie, czy Don José, który chce przeciwstawić się zseksualizowanej rzeczywistości, a to prowokuje go, by szukać swojej tożsamości. Każda z postaci pozwala naświetlić temat z innej strony.

Język spektaklu będzie abstrakcyjny, oparty na ruchu, ciele i fizyczności – bliższy operze i teatrowi muzycznemu niż klasycznemu dramatowi. – Jest coś leniwego w zagadywaniu każdego przedsięwzięcia, które mamy do zrealizowania na scenie – mówi Antoni Włosowicz, student łódzkiej PWSFTViT, dla którego „Carmen” będzie aktorskim debiutem. – Słowo, treści to podstawowy język, jakim posługuje się dzisiaj teatr czy film. To naturalne. Ale kiedy patrzę, jak tancerze władają swoim ciałem, jest mniej więcej tak, jakbym słuchał kogoś, kto mówi płynnie po francusku. Umiejętność przekazania komunikatu, emocji poprzez ruch jest jak znajomość drugiego języka.

Anna Obszańska zastrzega, że to język stanowiący dla widza wyzwanie, ale zarazem pobudzający wyobraźnię i tworzący potencjał dla budowania różnorodnych sensów: – Taniec, ruch daje dużo możliwości interpretacji, emocjonalnego i intelektualnego przetwarzania. To są „strzały emocjonalne” – nie trzeba analizować, lepiej nastawić się na odbiór zmysłowy.

Dla reżyserki i aktorki teatru tańca po krakowskiej AST to spektakl dyplomowy, ale po motywy operowe sięga nie po raz pierwszy. Jej studencka etiuda „Orfeusz”, zrealizowana na kanwie „Orfeusza i Eurydyki” C.W. Glucka, otrzymała nagrodę główną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego podczas 12. Forum Młodej Reżyserii.

Spektakl jest częścią cyklu „Nowi i Młodzi”, w ramach którego młode twórczynie i twórcy teatru mogą na Małej Scenie Nowego bez cenzury realizować swoje teatralne koncepcje. Otwarcie na interdyscyplinarne formy artystycznej ekspresji znakomicie wpisuje się w najnowszy nurt teatru europejskiego i odzwierciedla zmiany, jakim ulega obecnie nauczanie reżyserii i dramaturgii.

Na scenie obok Barbary Dembińskiej i Łukasza Gosławskiego widzowie zobaczą debiutującego Antoniego Włosowicza oraz gościnnie Marka Bulę, Katarzynę Janek i Magdalenę Malik. Za dramaturgię odpowiada Błażej Biegasiewicz, nad oprawą muzyczną czuwa Rafał Ryterski, kostiumy stworzył Mateusz Jagodziński a plakat – Ola Jasionowska.

Pokaz przedpremierowy będzie można zobaczyć 16 IX, a premierę - 17 IX w ramach Festiwalu Łódź Czterech Kultur, który jest koproducentem spektaklu.

*"Męskie spojrzenie" to widoczne w mediach uprzedmiotowienie kobiety, definiujące jej tożsamość w odniesieniu do męskiego bohatera. Teoria została opracowana przez reżyserkę i krytyczkę filmową Laurę Mulvey w odniesieniu do filmu, ale ma zastosowanie także do analizy sztuki, literatury, teatru i innych mediów.

materiały prasowe

"Carmen"

Premiera: 17 IX 2023 roku, Mała Scena

Autor: Georges Bizet

Reżyseria: Anna Obszańska

Dramaturgia: Błażej Biegasiewicz

Scenografia: Anna Obszańska | Błażej Biegasiewicz

Kostiumy: Mateusz Jagodziński

Muzyka: Rafał Rytorski

Kurator projektu "Nowy i Młodzi": Remigiusz Brzyk

Inspicjentka: Hanna Molenda

Identyfikacja graficzna: Ola Jasionowska

Obsada: Barbara Dembińska (Matka Byków), Łukasz Gosławski (Zuniga), Antoni Włosowicz (Don José | debiut), Marek Bula (Escamillo | gościnnie), Katarzyna Janek (Micaëla | gościnnie),

Magdalena Malik (Carmen | gościnnie)